



Borboly Csaba

Președinte

**Adresa:** RO - 530140 Miercurea Ciuc, Piața Libertății, nr. 5

**Web:** www.borbolycsaba.ro | facebook.com/borbolycsaba.ro

**E-mail:** info@borbolycsaba.ro

**Tel.:** +4 0744 399282



Nr. 152192/ 22.02. /2024.

**CĂTRE,**

**BAROUL HARGHITA**

Prin prezenta vă aducem la cunoștință faptul că, în urma sesizării formulată de către Consiliul Județean Harghita, prin președinte Borboly Csaba, respective a Uniunii Cadrelor Didactice Maghiare din România, a Asociației pentru Județul Harghita, precum și a persoanelor fizice direct interesate, respectiv Csobot Erzsebet, Tamas Antal, Csobot Bernadett și Kedves Piroska, prin Hotărârea nr. 681/02.10.2019 **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat că Ministerul Educației, prin fapta sa, a încălcat dreptul la educație în condiții de egalitate a elevilor români aparținând minorității maghiare,** acesta fiind sancționat cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, potrivit art. 2 slin. 11 și art. 26 alin. 1 din OG nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare. Această hotărâre a fost atacată cu cerere de anulare din partea Ministerului Educației, care a fost respinsă de Curtea de Apel București prin Sentința civilă nr. 277/08.03.2021 pronunțată în Dosarul nr. 1793/2/2020, hotărârea rămânând definitivă prin respingerea recursului de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Raportat la situația de fapt, vă arătăm că Ministerul Educației prin modalitatea impusă ca limba română să fie predată elevilor aparținând minorităților maghiare, a încălcat dispozițiile art. 46 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu

modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „(1) În cadrul învățământului preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale, toate disciplinele se studiază în limba maternă, cu excepția disciplinei Limba și literatura română. (2) **Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă.**”

Deși aceste prevederi legale au intrat în vigoare încă din data de 9 februarie 2011, și creează cadrul legal pentru eliminarea și prevenirea discriminării minorităților naționale în procesul de însușire și de învățare a limbii și literaturii române, Ministerul Educației Naționale nu a oferit soluții, nu a implementat aceste prevederi, disciplina fiind predată elevilor din secțiile cu predare în limba maghiară după programe și manuale utilizate în unitățile de învățământ cu predare în limba română.

Prin această atitudine de pasivitate, și datorită lipsei de măsuri din partea ministerului, s-a creat o situație discriminatorie, bazată pe criteriile de naționalitate, etnie și limbă, în urma căreia elevii aparținând minorităților maghiare au fost constant dezavantajați în cursul anilor școlari față de elevii instituțiilor școlare cu predare în limba română, fapt ce s-a culminat prin rezultatele slabe obținute de elevii din instituțiile școlare cu predare în limba maghiară la examenul de bacalaureat național, în comparație cu eforturile depuse și cu notele obținute la celelalte discipline.

S-a încălcat astfel dreptul elevilor din instituțiile școlare cu predare în limba maghiară privind accesul la educație și formare profesională în condiții de egalitate, elevii români - având limba maternă română - beneficiind de un avantaj semnificativ atât în procesul de învățare a limbii și literaturii române urmată de susținerea examenului de bacalaureat, cât și în privința posibilităților de continuare a studiilor, respectiv dezvoltarea carierei pe viitor.

Având în vedere cele de mai sus, **solicităm, cu respect, sprijinul Dvs. în vederea sustinerii în continuare a elevilor aparținând minorităților maghiare prin reprezentarea acestora în fața instanțelor de judecată în vederea obținerii de despăgubiri juste pentru daunele suferite ca urmare a faptei de discriminare la care au fost supuși de către Ministerul Educației, prin neelaborarea manualelor și a programelor școlare, conform legii.**

Totodată, vă punem în vedere că, în prezent, sunt mai mulți elevi, care ar dori chemarea în judecată a Ministerului Educației în vederea obținerii de despăgubiri, în conformitate cu prevederile O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

În situația în care, în urma prezentei solicitări, vor fi promovate acțiuni de judecată de către avocații care sunt interesați de obținerea de despăgubiri pentru elevii aparținând minorităților maghiare discriminați, vom pune la dispoziția acestora toate documentele

și informațiile de care dispunem și care au dus la constatarea faptei de discriminare de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

În final, arătăm că, la nivelul instanțelor de judecată s-a conturat deja o practică judiciară pozitivă în ceea ce privește acordarea de despăgubiri pentru persoanele care sunt îndreptățite, conform legii, de a obține daune morale în cazul nerespectării drepturilor fundamentale ale acestora, de către organele abilitate ale statului.

Ca exemplu, vă punem în vedere practica instanțelor de judecată din Județul Harghita în acțiunile civile promovate în vederea obligării Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor la plata de daunele morale victimelor care au fost atacați de urși. În aceste cauze, datorită unei asistențe avocațiale profesionistă, victimele atacurilor urșilor au fost despăgubiți cu sume de bani care să acopere atât cheltuielile făcute pentru recuperare, cât și daunele morale suferite în urma nerespectării legii de către Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Considerăm că, intervenția asistenței avocațiale și în cazul elevilor aparținând minorităților maghiare care au fost discriminați de către Ministerul Educației conform celor de mai sus descrise, ar fi una eficientă și oportună, atât din punct de vedere profesional pentru avocați, cât și pentru elevii neîndreptățite de către Ministerul Educației, motiv pentru care solicităm sprijinul Dvs. în vederea promovării acestor acțiuni și pentru reprezentarea în instanță a intereselor elevilor aparținând minorităților maghiare.

**Anexăm:** - Hotărârea nr. 681/02.10.2019 a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;

- Sentința civilă nr. 277/08.03.2021 pronunțată în Dosarul nr. 1793/2/2020 de către Curtea de Apel București;

- Studiul elaborat de Biroul de Analiză și sinteză al Consiliului Județean Harghita, în colaborare cu Asociația pentru Județul Harghita, Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Centrul Județean de resurse și Asistență Educațională.

Cu respect,

Borboly Csaba

Miercurea-Ciuc, 22 februarie 2024.

